

Anmälningarna till Patientförsäkringen ökar

TRE TUSEN SKADADE FÅR ERSÄTTNING PÅ ETT ÅR

Till Patientförsäkringen anmäls på ett år omkring åtta tusen skador. I mer än tre tusen av fallen får patienten ersättning.

Såväl antalet anmälningar som antalet ersatta fall ökar vilket illustreras av diagrammet.

Patientförsäkringens databas omfattar nu ca 90 000 fall. Eftersom där finns lagrat uppgifter om skadans art och uppkomstsätt kan materialet användas för att studera olika komplikationer i vården.

Materialet har vissa brister, bl a en betydande underrapportering, som är olika för olika typer av incidenter. Dessutom har kodifieringen vad gäller skadeorsaker varit trubbig. Ändå har materialet kunnat utnyttjas för många rapporter och vetenskapliga sammanställningar. Det har då i allmänhet varit akterna med journalkopior och utlåtanden som varit arbetsmaterial [1].

Rapporter för varje specialitet

Databasen har också använts för den återsrapportering till kliniker som sedan slutet av 1980-talet gjorts från Patientförsäkringen. I dessa rapporter har framgått frekvens av rapporterade typskador inom specialiteten samt antalet motsvarande skador vid den egna kliniken under de senaste 5–10 åren.

Samtliga »basspecialiteter» har nu fått en sådan rapport och i år har skickats en andra rapport till kirurger och ortopedier. Rapporterna har uppgetts vara till nytta i klinikkens interna kvalitetsarbete.

Under 1996 införs ett nytt kodsystäm, som skall göra det lättare att hämta fram och studera olika typer av skador; särskilt har koderna som beskriver skadeorsaker förbättrats. Man har strävat efter att anpassa koderna till dem

som används i Socialstyrelsens riskdatabas.

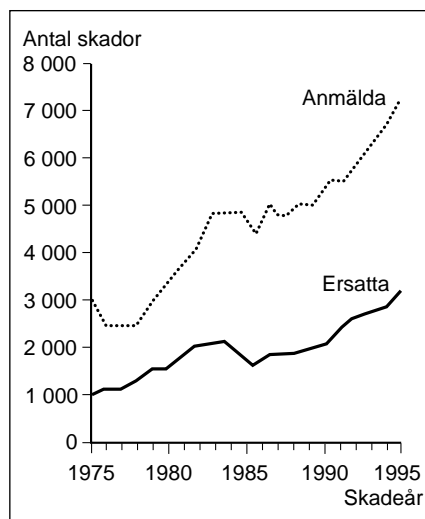
Ett samarbete mellan Socialstyrelsen, Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd, Förtroendenämnder och Patientförsäkringen har länge efterlysts för att få fram en mer tillförlitlig bild av incidenter i svensk sjukvård. Vägen dit ter sig dock lång, men ett enhetligt rapporteringssystem kan vara ett första steg.

Serie med fall från Patientförsäkringen

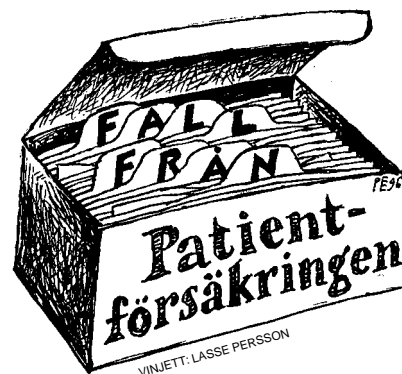
Patientförsäkringens skadematerial har även tidigare kunnat användas för att presentera fall, som kan upplysa om risker i sjukvården. En serie sådan fall presenterades i Läkartidningen under åren 1991–92 med professor Harry Boström som initiativtagare. Ett 15-tal fall rapporterades, främst kirurgiska och in- värtresmedicinska fall. Denna serie fortsätter nu och jag har med hjälp av läkare som arbetar vid PSR (Personskadereglering AB) valt ut fall, som kan tänkas vara av mer allmänt intresse för dem som arbetar i sjukvården.

Skall spegla riskerna

Ävsikten med serien Fall från Patientförsäkringen är att spegla risker i

Anmälda skador per skadeår och antal ersatta skador. Siffran för den övre kurvan var 6 664 och 7 200 för 1994 respektive 1995. Motsvarande siffror för den nedre kurvan var 2 838 respektive 3 107.

SERIE

De här artiklarna inleder en serie om fall från Patientförsäkringen.

medicinskt arbete och att diskutera hur skador kan förebyggas. I vissa fall kan ett enstaka fall illustrera risk för en behandlingsskada, men i allmänhet redovisas flera fall som belyser samma problemområde.

Majoriteten av de fall som anmäls till Patientförsäkringen inträffar inom den kirurgiska sektorn, men i annan behandling anmäls skador orsakade av försenad diagnos, diagnostiska åtgärder samt bristande omvårdnad eller övervakning.

Fall från Patientförsäkringen startar i detta nummer med tre fall som illustrerar orsaker till nervskador i samband med kolorektal kirurgi.

Litteratur

1. Broström L, Hallén B, Rydell N, Sandström SO, Sjögren A, Räf L. Patientförsäkringen i förebyggande verksamhet. Stort skadematerial visar komplikationsrisker. Läkartidningen 1995; 92:1368-72.

Författare

LARS RÄF

professor, konsult vid Landstingens ömsesidiga försäkringsbolag.